

Ö Y K Ü

iki aylık öykü dergisi yıl:2 sayı: 12 kışım- aralık 2005

dosya:

Türk Öykücülüğünde Sosyal Değişme

- necatî mert • cemal şakar • necip tosun • mihraban karatepe • abdullah harmancı
- ömer faruk dönmez • fatmanur ildokuz • kasım tiryaki • ufer özgül • hasan oycin
- köksal alver • arcan yıldırım • temel karataş • seda yücel • selim erdoğan • ahmet esit akçay
- m. emir güzel • esra kora • maral demirel • zehra yigit • gonca oğuz • halle torun • seval selçuk
- ilknur karagöz • tufan erbarıştaran • hüseyin su • ömer lekeniz • suavi kemal yazgıç • cihad şahinoğlu

12

HECEÖYKÜ'DE BU SAYI

	ÖYKÜ GÜNDEMİ	3
	ÖYKÜLER	
Necati Mert	<i>Kervan</i>	9
Cemal Şakar	<i>Koza</i>	13
Necip Tosun	<i>Telefon</i>	18
Mihriban Karatepe	<i>Ben Yanında Yokken</i>	24
Abdullah Harmanlı	<i>Melek Kanadı</i>	28
Ömer Faruk Dönmez	<i>Sevimli Hırsız</i>	30
Fatmanur İldokuz	<i>Kıskanırım Seni Ben</i>	40
Kasım Tiryaki	<i>Yürüyüş</i>	46
Cafer Özgül	<i>Mağlup</i>	54
Hasan Aycın	<i>Çizgi</i>	57
	TÜRK ÖYKÜCÜLÜĞÜNDE SOSYAL DEĞİŞME	
DOSYA		
Köksal Alver	<i>Toplumsal Değişme ve Öykü</i>	59
Ercan Yıldırım	<i>Değişen Toplum Yabancılaşan Birey</i>	68
Necip Tosun	<i>Türk Öykücülüğünde Ailenin Serüveni</i>	84
Necati Mert	<i>Köy, Kent ve Sanayi Öykülerinde Toplumsal Değişim</i>	96
Cemal Şakar	<i>Öncü Kuşak / Yitik Kuşak</i>	104
	ÖYKÜLER	
Temel Karataş	<i>Ufka Bakan Gemiler</i>	113
Seda Yücel	<i>Adem' den Başka Kim Vardı?</i>	115
Selim Erdoğan	<i>Tahtadan Asmanın Altında</i>	120
Ahmet Sait Akçay	<i>Brina Giran</i>	125
M. Emin Güzel	<i>İz</i>	127
Esra Kara	<i>İki Hece</i>	132
Meral Demirel	<i>Kayıp Dostluk</i>	135
Zehra Yiğit	<i>Sesler</i>	139
Gonca Oğuz	<i>Papatyalar</i>	143
Hale Torun	<i>Sabah Saatleri</i>	149
	YAZILAR	
Seval Selçuk	<i>Ayfer Tunç'un Öykücülüğü ve "Saklı" Öyküsünün...</i>	151
İlknur Karagöz	<i>Çok Sesli Bir Ölüm' de Renk Adlarının Kullanımı...</i>	160
Tufan Erbarıştrın	<i>Hasan Ali Toptaş' ın "Gökyüzü Gri" Öyküsündeki...</i>	171
	SÖZLÜK	
Hüseyin Su – Ömer Lekesiz	Öykücüler ve Öykü Kitapları Sözlüğü 12	178
	ÖYKÜ KİTAPLIĞI	
Seda Yücel	<i>Tanrı Kimseyi Duymuyor</i>	188
Suavi Kemal Yazgıç	<i>Ayan Beyan</i>	189
Cihad Şahinoğlu	<i>Yol Ağrısı</i>	190

Ö Y K Ü
İki Aylık Öykü Dergisi

YIL: 2 SAYI: 12 ARALIK–OCAK 2005

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına
Sahibi: Ö. Faruk Ergezen

Yazı İşleri Müdürü: İbrahim Çelik

Yayın Yönetmeni: Hüseyin Su

Yönetim Yeri

Konur Sk. No: 39/1
Kızılay/Ankara

Yazışma: P.K. 79 Yenişehir/Ankara

Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14

İnternet Adresi: www.hece.com.tr

e-mail: hece@hece.com.tr
hecedergi@yahoo.com

Teknik Hazırlık: Hece/ Bülent Güler

Kapak: Sarakusta **web:** www.sarakusta.com

Baskı: Öncü Basımevi **Tel:** 384 31 20

2005 Yılı Abone Bedeli:

Yıllık: 45 YTL.

(Kurumlar İçin: 110 YTL.

Yurt Dışı: 100 Euro

Posta Çeki: 149582

Hece Basın Yayın Ltd.Şti.

Gelen yazılar yayınlansa da yayınlanmasa da geri verilmez. İlkelerimize uymayan îlanlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 30.11.2005

SİMGELERİN SINIRSIZ ÖZGÜRLÜĞÜ

Aklın aydınlığında, bilimin verileriyle, insanlık için daha iyi-güzel bir dünya kurmak için yola çıkan modern proje, bunun için ilk önce tanrıyı devre dışı bırakmıştı. İnsanın merkezî bir konuma yerleştirildiği bu ‘insancıl’ dünyada, hakikatleri belirlemek de elbette insana kalmış oldu. Akıl ve bilim tek kaynak statüsüyle değerleri belirleyerek insanı ontolojik bir yetkinliğe taşıyacaktı. Ancak insanın fitraten sahip olduğu ‘haddi aşma’ tutkusunu, akıl ve bilim disipline edemediği gibi tersine kıskırttı. Zaten tanrının ölümüyle birlikte heva ve hevesin, ‘temel güdü’ olarak patlaması ve insanı peşinden sürüklemesi kaçınılmazdı. Sınırsız özgürlük talebine dönüşen söz konusu sürüklenişle birlikte; kimi azgınlıklar, sapkınlıklar meşruiyet talebine dönüşerek modern dünyada sorunsallaştı.

İnsanı fitrî bir çerçeve içinde tutan sınırların bertaraf edilmesiyle birlikte, deneyimlenen sınırsızlığın sanata etkisi de derin oldu. Mahrem olan, ‘dış’a rahatlıkla açıldı; beden estetik bir imgeye dönüştü; pornografi sanatçılar marifetiyle sanatsallaştırıldı; harîm olan özel hayatlar objektifler önünde sergilenir oldu. Hemen göze çarpan ve daha çok pornografiyle kendini dışlaştıran gelişmeler yanında, ilk bakışta göze çarpmayan ama fitrî olana aykırı gelişmelerle sanat, bağlandığı, bağlanması gerektiği ‘ip’ten koptu ve dağıldı, parçalandı.

Öyküdeki dağılma ve parçalanma, belirgin bir şekilde simgelerin üretilip kullanılmasında kendini göstermektedir. Simgeler, ortak bir duyarlılığın işareti olmaktan çıkıp alabildiğine özgürleştirildi. Geleneksel edebiyattaki kullanımı-

ÖYKÜ GÜNDEMİ

nın aksine, simgeler insanların tasavvurlarında zaten varolan duyarlılığı simgelemez oldu. Zaten ‘özgür’ sanatçı da bunu istemiyordu. Simgeyle, simgelenen arasındaki geleneksel bağı kırmak isteyen sanatçı; bu bağı özgürlüğüne getirilmiş bir kısıt olarak düşünüyordu. O, özgür imgeleminde uçuşan, özgür imgelerle, özgür bir metin ortaya koyma derindedi. Geleneksel göndermeleri tarûmar eden bu tutumla, simgeler bağlamlarından koparılıp yeni, özgün, biricik ve özel bağlamda kullanılmaya başlandı. Serbestliğin, sınır tanımadığı bu sanat anlayışında, kurgu ve dil de elbette alabildiğine özgürleşip biricikleşti. Sanatçıyla, eser arasındaki bağ enikonu ‘özel’leşti. Bu ilişki öylesine özelleşmişti ki, üçüncü kişileri kıskanır ve onların araya girmesine izin vermez oldu. Muhatabına kendini açamayan bu tür ‘örtük’ eserler, kendi belirlediği özel ilişkinin sınırları içine hapsolmaya başladı.

Örtüklüğün, kendine dönüklüğün, suskunluğun dolayısıyla paylaşımsızlığın yüceltiği bugünkü modern öykünün içine düştüğü bu dağılma ve parçalanma tuzağının asıl nedeni; yazımızın başında da vurguladığımız gibi sınırsız özgürlük talebidir. Sınırsızlığın getirdiği ‘bağ’sızlıkla; dilediğini dilediği gibi söyleyen, kurgulayan bu öykü anlayışının her geçen gün, kendisinin belirlediği ‘özel’liğine mahkumiyeti artmaktadır. Özgürlüğün, ‘bağlanma’yla olan ilişkisini yeniden keşfetmedikçe, simgeler kendi özgürlüklerinin içinde yitip gidecektir. Zira sınırsızlık özgürlük talebi, faşizmin kaynağı olarak, insanı yok edecek gizli gücü içkindir.

Sözlerin muhatabına ulaşması, başkalarında karşılık bularak genişlemesi

ancak, ortak duyarlılıkların, ortak imgelerle, ortak yapılar içinde sunulmasıyla olasıdır. Bir ‘söz söyleme’nin kaygısını taşıyan sanatçılar için ‘bağlanma’nın getirdiği sınırlar, öncelikle bir insan olarak onların duracağı alanı belirler. Bu doğalfitrî alan içinde kalınarak üretilen eserler, ‘bağlı kalınan’ alanın sunduğu ‘ortaklık’ içerisinde, muhataplarıyla yine ortak bir dil etrafında, herhangi bir yabancılık çekmeden buluşurlar.

ÖYKÜDE METAFİZİK SIZMA

Türk öyküsünde tematik olarak iki kanattan söz edebiliriz: Gerçekçi ve gerçekçilik kaygısı gütmeyen öyküler... Metafizik unsurlar insan hayatının bir parçası olduğuna göre gerçekçilik kaygısını gütmeyen öykünün de bir yerinde karşımıza çıkar ister istemez. Bu yazarın dünya görüşünden çok benliğiyle alakalıdır. Eğer yazarın metindeki otoritesi çok keskin değilse arada metafizik sızmalar olabiliyor. Okur açısından bakıldığında, öykünün etkisi bizatihi metafizik değil midir? Türk öyküsünde gerçekçilikten uzaklaştıkça, metafizik bir auraya girmiş oluyor öykü. Özellikle sancılı 50 kuşağında bunu rahatlıkla fark etmek mümkün. Tabii dini motiflerle metafizik olanı ayırmak lâzım. Her dini tema metafizik değildir, metafizik uzantısı muhtemeldir. Çok olağan, seküler bir kesitten metafizik bir kaygı çıkabilir. Bana göre Türk öyküsü metafiziği dille yakalamıştır. Tıpkı İkinci Yeni şairlerinin şiirdeki biçimsel arayışları sonucu metafizik olanı örtük bir şekilde yansıtmaları gibi, 50 Kuşağında da örtük bir metafizik çizgi daima vardır. Öncesinde Tanpınar’ı anlamamak olmaz. Hemen akabinde çok belirgin bir şekilde, Rasim Özdenören’in

metafiziğe yaslanan öykülerini sıralayabiliriz. Yenilerden ilk aklıma gelen İnan Çetin'dir. Metafizik sızmaların rahatlıkla görülebileceği öyküleri mevcut. Murat Gülsoy'u da anabiliriz sanırım. Münire Daniş de metafizik bir damardan besleniyor. Melek Paşalı'nın da öykülerinde metafizik kaygıyı görmek mümkün.

SULHİ DÖLEK VEFAT ETTİ

19 Ekim Çarşamba günü yoğun bakıma kaldırılan yazar ve senarist Sulhi Dölek, 7 Kasım günü sabaha karşı yaşamını yitirdi. (57 yaşında) Yüksek tansiyon şikayetinin ardından beyin kanaması geçirerek Acıbadem Hastanesi'ne kaldırılan ve şuuru kapanan Dölek, buradan sevk edildiği GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Beyin Cerrahisi Servisi'nde sabaha karşı hayatını kaybetti.

20 Eylül 1948'de İstanbul'da doğan Sulhi Dölek, Deniz Harp Okulu'nu ve Michigan Üniversitesi'ni bitirdikten sonra 1989 yılına kadar gemi inşa yüksek mühendisi olarak Deniz Kuvvetleri'nde çeşitli görevlerde bulundu. Edebiyat dünyasına bu süreçte, ilk öykülerinden birinin 1969 *Varlık Yıllığı*'nda yayımlanmasıyla adım atan Dölek, aynı yıl 'Dünya Dönmüyor Artık' adlı tek perde-lik bir oyunla Yusuf Ziya Ortaç Armağanı'nı kazanarak Akbaba yazarları arasına katıldı. Sonraki yıllarda öykü ve roman çalışmalarının yanı sıra, *Milliyet* ve *Cumhuriyet* gibi gazeteler ile *Çivi*, *Nokta*, *Tempo* ve *Diyojen* gibi haftalık dergilerde, *Varlık*'ta ve başka sanat-edebiyat dergilerinde mizahi bakışlı yazılarını sürdürdü. Sulhi Dölek, çocuklar için de çok sayıda ürün verdi ve 1979 yılında 'Yeşil Bayır' adlı romanıyla Kültür Bakanlığı Çocuk Romanları Yarışması'nda birinci oldu. Yazarın en çok bilinen ço-

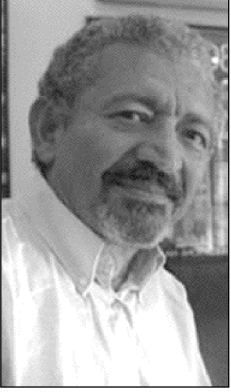
cuk kitapları arasında 'Üçüncü Kattaki At', 'Yeşil Bayır', 'Arkadaşım Dede', 'Kestane Şekeri', 'Her Şeyi Bilen Çocuk', 'Küçük Çalgıcılar', 'Kahkaha Tarlası' ve 'Hayvanlar Alfabetesi' yer alıyor.

Edebiyatın en çok roman türünde eser veren Dölek, özellikle son yıllarda roman ve öykü çalışmalarına ağırlık vermişti. Son olarak geçtiğimiz yıl "Küçük Günahlar Sokağı" adlı romanı yayımlanan Dölek'in öne çıkan öteki kitapları arasında 'Korugan', 'Geç Başlayan Yargılama', 'Vidalar', 'Kiracı', 'Teslim Ol Küçük', 'Truva Katırı', 'Aynalar', 'Kirpi' ve 'Habis'in Serüvenleri' bulunuyor. Dölek'in bunlardan başka, 'İçimizdeki Yasakçı' adlı bir incelemesi, 'Kuşkuçcu' adlı bir tiyatro oyunu ile çok sayıda radyo ve televizyon oyunu da var. Ambrose Bierce'in 'Fantastic Fables' adlı kitabını 'Karanlığın Kahkahası' adıyla dilimize kazandıran Sulhi Dölek'in, 'Kiracı' adlı romanı 1987 yılında sinemaya uyarlanmıştı. 'Süper Baba'nın senaryosuyla 1997 yılında Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin 'Zirvedekiler' ödülünü alan Dölek, 2000 yılında ise 'İkinci Bahar'la İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencilerince televizyon senaryosu dalında yılın başarılı iletişimcisi seçildi. Dölek, 'Süper Baba', 'İkinci Bahar' ve 'Yabancı Damat'ın yanı sıra, 'Külyutmaz', 'Unutma Beni' ve 'Truva Katırı' romanından televizyona uyarladığı 'Koltuk Sevdası' adlı politik hiciv dizisinin de senaryolarını kaleme almıştı.

Sulhi Dölek geçtiğimiz aylarda *Hece Öykü*'yü arayarak, beğenilerini ve takdirlerini iletmiş, ardında da bir öyküsünü

Sulhi Dölek

Sulhi Dölek

göndermişti. Dölek'in "Sar-dunyalılar" adlı Öyküsü, *He-ce Öykü*'nün 10. sayısında yayımlanmış ve okurlardan olumlu tepkiler almıştı. Biz de yeni sayımız için Dölek'ten yeni öykü istemeyi tasarlıyorduk ki acı haberini aldık. Hece Öykü olarak ailesine başsağlığı diliyoruz.

TANPINAR ÖDÜLÜ BU YIL ÖYKÜYE VERİLECEK

Bursa Osmangazi Belediyesi, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın adını yaşatmak amacıyla her yıl edebiyatın değişik dallarında verdiği Ahmet Hamdi Tanpınar Edebiyat Ödülü'nü bu yıl öykü dalında verecek. Yarışmada konu sınırlaması getirildiği önceki yarışmalardan farklı olarak, herhangi bir konu sınırlaması yapılmayacak.

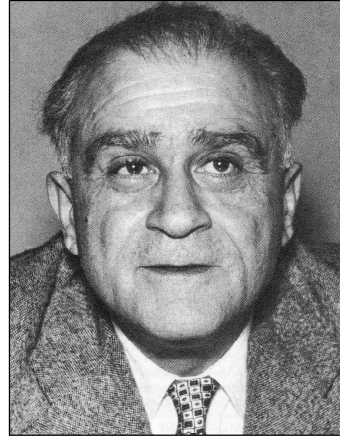
Yerelden evrensele açılan "Tanpınar Anısına Öykü Yarışması"nın başvuruları 22 Ağustos 2005 Pazartesi günü başladı.

Öykülerin, Prof. Dr. Durali Yılmaz, Dr. Alim Kahraman, Metin Önal Mengüşoğlu, Ali Haydar Haksal ve Nevzat Çalığıuşu'ndan oluşan 5 kişilik Seçici Kurul tarafından değerlendirileceği yarışmaya son katılım tarihi, 2 Aralık 2005 olarak belirlendi.

Tanpınar anısına ilki 2001 yılında "Deneme" dalında gerçekleştirilen yarışmaya katılan eserler, "Tanpınar ve Bursa Denemeleri" adıyla, 2002 yılında "Şiir" dalında gerçekleştirilen yarışmaya katılan eserler "Tanpınar ve 2002 Bursa Şiirleri" adıyla, 2003 yılında mektup dalında gerçekleştirilen yarışmaya katılan eserler "Bursa'ya Ütopik Mektuplar"

adıyla, 2004 yılında gerçekleştirilen makale yarışmasına katılan eserler ise "Tanpınar'ın Dünyasında Bursa: Taşlarda Gülen Rüya" adıyla kitaplaştırılmıştı. Aynı şekilde "Öykü" yarışmasının sonunda Seçici Kurul'un belirleyeceği eserler de kitaplaştırılacak.

Öykü yarışmasının ödülleri Tanpınar'ın ölüm yıldönümü olan 24 Ocak 2006 tarihinde yapılacak törenle sahiplerine verilecek.

CEVDET KUDRET ÖYKÜ ÖDÜLÜ, GÜNHAN KUŞKANAT'IN

Bu yıl "öykü" dalında düzenlenen "Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü", "Kış Leylekleri" adlı kitabı ile Günhan Kuşkanat'a verildi.

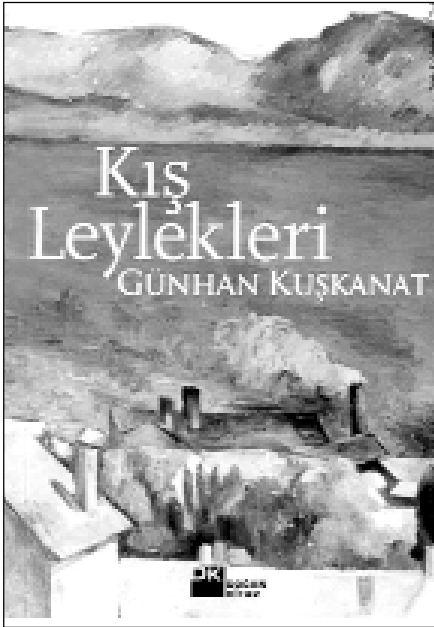
Cevdet Kudret'in ürün verdiği şiir, roman, öykü, deneme-inceleme-araştırma ve tiyatro dallarında her yıl dönüştümlü olarak verilen ödül, bu yıl "öykü" dalında verildi. Sadık Aslankara, Nursel Duruel, Konur Ertop, Feyza Hepçilingirler ve Osman Şahin'den oluşan Seçici Kurul, "2005 Cevdet Kudret Edebiyat

Günhan Kuşkanat

Ödülü'nün, "Kış Leylekleri" adlı kitabı ile Günhan Kuşkanat'a verilmesini kararlaştırdı.

Ödül Töreni Beylikdüzü'ndeki Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nde yapıldı. Törende, Sadık Aslankara, Nursel Duruel, Konur Ertop, Feyza Hepçilingirler ve Osman Şahin'den oluşan jürinin, 30 öykü kitabı ve dosyası üzerinde yaptığı değerlendirmenin sonucu açıklandı. Feyza

Hepçilingirler, "Kuşkanat'ın, özgün duyuş ve algı dünyasının, insana, insan ilişkilerine, hayata, varoluşa ilişkin sarsıcı sorgulamaların ürünü olan öykülerinin, oturmuş biçemi ve ustalıklı kurgusuyla ödüle değer görüldüğünü" kaydetti.

YENİ ÖYKÜ KİTAPLARI

Kemal Tahir, Dutlar Yetişmedi, Bütün Öyküleri 1 (İthaki, İstanbul 2005), 27 öykü: Dutlar Yetişmedi; Hürriyet Nedir?; Acayip Düşmanlık; 7500 Lira; Ökkeş; Mürekkep Yalamak; Muhtar; Bir Cinayet Hikayesi; Doğruluk; Zavallı Namus; Zübük'ten Mektuplar: Er Kulübü; Er Kulübü; Vazife Vermek; Üniversite; İhanet; İhanet; Taburcu; Kesilecek Bacaklar; İspiyon; Bobstil Olmuşum; Çıplak İnsanlar; İş Arayanlar; Kısa Kısa; Terzi Nuri Usta; Alaybeyoğlu Yaşar; Satılmış Ağa; Marangoz Ahmet Çavuş). **Zehra'nın Defteri – Bütün Öyküleri 2 (İthaki, İstanbul 2005)**, 17 öykü: Zehra'nın Defteri; Adi Bir Macera; Maceraperest; Han; İstanbul Mektupları: Ben Ekip Oldum; İstanbul Mektupları: Bogaz Meselesi; Dört Bin Lira; Şahsi Teşebbüs; Tazı; Aynı Erkeği Seven Dört Kız Kardeş; Bozgun; Yarım Kalmış Öyküler: Şaban Paşa'nın Hatıraları; Sör Doktor Can Katar Beg Lokman; Kürt Masalları; Gülen Azap Hanı; Bir Masal; Fermanlı Hoca)

Recep Şükrü Güngör, Âdem İle Havva (Sütun Yayınları, İstanbul 2005), Aşk Hû; 6 öykü: İlk söz, İlk, Aşk hû, Âdem ki topraktan yaratıldı, Bu eser, Niçin Yazdığımın beyanıdır. Âdem İle Havva; 12 öykü: Feriştelerin merakla beklediğidir, Toprağın şekil alıp insan suretine büründüğüdür, Balçığa insan şekli verildiğidir, İlk nefesin hû olduğudur, Âdem'in isimlerle imtihan olduğudur.

dur, Cenneti göğsünde taşıyan muştunun adı: Havva, Gerçeğin ateşle sınanması: yasak meyve, Ruhların toplantısı: elest bezmi, Düşmanlıktan bıkmaz usanmaz, Şeytanın, ye bu yasak meyveyi ye dediğidir, İlk hata: takdir edilmiş yanlış. Yeryüzü Evim Benim: 21 öykü: Cennetten göç ettiklerinin ve yeryüzü haa

Feridun Andaç, Yoksa Aşk Ölür, (Doğak Kitap, İstanbul 2005), 29 öykü: Frenküzümleri, Gözaltı, Sonsuz Cehennem, Bir Aradalık, Uzlaşma, Sağanak (I) Dokununca Zaman Sensin, Kanama, Bir Daha Hiç Aramadım, Adlandırmak, Gitmek, Kırağı ya da Anlaşmak, Kapanma, Gecenin Dili, Koyutlanan Sessizlik, Belirsizlik, Ay Işığında Yürümek, Yoksa Aşk Ölür, Dokunan Gün, Soğuran Bakış, Kurtarıcı, Sağanak (II), Aramızdaki Sessizlik, Onu Hatırladım, İkilem, Soldurdun Bakışlarını, Karadır Kaşların, Sarardım Ben Sarardım, Gezinti, Kırılğan, Mutlak.

Adnan Binyazar, Şairin Kedisi (Can Yayınları, İstanbul 2005), 6 öykü: Yol Düşleri, Çuff!.. Çuff!.., Ya Ara, Ya Açık Tut Telefonunu, İri Kanatlı Ak Kuş, Şairin Kedisi, Yol ver Dağlar.

Ferhat Uludure, İşlenmiş Aşka Mektuplar, (Çitlembik Yayınları, İstanbul 2005),

Sadık Yashuzuçanlar, Ayan Beyan, (Sel Yayınları, İstanbul 2005), 14 öykü: Ayan Beyan, Senin Aklın İlet, Şat-hiyye, Yorgu Yankı, Bir Ve Hep, Ölüye Öykü, Akıl Dağı, Şeyleri Senin İçin Seni de Kendim İçin, Terk, Beni Yaktığın Menzil, s İle Fare, Sekerat, Çokluktan Kinaye, Issız.

Nuhan Nebi Çam, Yangın Sonrası Ölmek, (Ötüken Yayınları, İstanbul 2005), 17 öykü: Deniz Şehri, Kim Adam, Kıvrımlar, Mezarlı Tarla, Ölümcül Anlar, İniltirler ve İnsan, Yangın Sonrası Ölmek, Şeyhim Nerde, Yakın Uzak, So-

kaklarda Bir Kaldırım, Batıdan Doğuya, Haykıran Sabahlarda Gündönümü, Davva, Krizantem Çiçeği, Mahzunluğum Mahkum, İğdeli Bahçe, Lan Kedi.

Sezer Ateş Ayvaz, Tamiris'in Gecesuçları, (Can Yayınları, İstanbul 2005), 13 öykü: Raylarda Makas, Çingiraklı Kapı, Su ile Her Şeye Hayat, Tamiris'in Gözleri, İkinci, Açık Pembe Üçgen, Bizim Denizimiz Değil, Soneşik, Kurumuş Kan Renginde, Karar Ânı, Gecesuçları, Mızıkla, Kahve Rengi Öykü.

Şaban Özudoğru, Hüzünlü Anlar Durağı, (Ötüken Yayınları, İstanbul 2005), 13 öykü: Hesap, Anneler ve Kızları, Değil mi?, Leylekler Hüzün Taşır, Sızı, Güz, Anjelika, Cinci Hüsmen, Affedin Kardeşlerim, Dedikodu, Hameyli, Metroda, Gidemez.

Selçuk Baran, Haziran (Bütün Eserleri-I), (Dünya Kitapları, İstanbul 2005), 22 öykü: Selçuk Baran Niçin Yazıyordu?/ Ülkü Ulurmak, Odadaki, İhtiyar Adam ve Küçük Kız, Konuk Odaları, Kavak Dölü, Anne, Işıklı Pencereceler, Ceviz Ağacına Kar Yağdı, Kent Kırğını, Sokaklarda, Zambaklı Adam, Islık, Göç Zamanı, Oyun, Tuba, Analar ve Oğulları, Porto-Rikolu, Umut, Leylak Dalları, Saatler, Haziran, Bir Yabancı.

Erhan Bener, Aşk-ı Muhabbet Sevda (Toplu Öyküler-I), (Dünya Kitapları, İstanbul 2005), 14 öykü: Alabalık, Ne İmiş Aşk-ı Muhabbet, Sevda, Requiem, Bir Roman Kahramanı, Allegro Cantabile, Arabesk, Humoresque, Apollon, Zephyros ve Hyakinthos, Taşrada Gizli Aşk, Liebestote, Arkası Yarın, Aşk Yüzünden Cinayet, Hâlâ Kanan, Cosi Fan Tutte. **Gece Gelen Ölüm (Toplu Öyküler-II)**, 5 öykü: Gece Gelen Ölüm, Çiçekle, Falcı, Telefondaki Ses, Biobot.

NECATİ MERT

KERVAN

13 Temmuz. Çarşamba.

“Kayıntı Merkezi’nin önü” demişti Bircan telefonda, “Saat 16.00’da.” Bir saattir dediği yerdeyiz. Ben, Tahir Usta, Terzi Nazmi. Boş bank yok. Sıkıntılı bir hal. Gezideki ağaç altları bile dolu. Kendi halinde insanlar oturmuşlar, yayılmışlar. Arkamızı gezinin alçacık taş duvarına verdik biz de, bekliyoruz. Esnaftan, yaşını almış başka insanlar da var. Gençlerse az ötede. Arada onlarla da laflaştığımız oluyor. Onlar da sıkılmış.

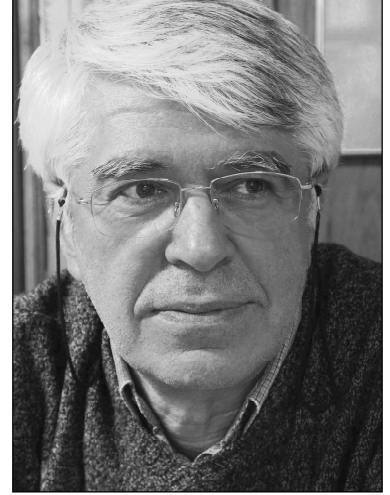
Derken bir kaynaşma. Hareketli bir halka. Ömer Faruk ortalarında. Kulağında cep. Dinliyor. Haber bize de iletiyor sonra:

“Bircan’dı arayan Hoca’m. Yarım saate kadar burada olurlarmış.”

Dikilmekle olmayacak, en iyisi yürümek. Ama Bulvar denilen bu orta yerde ne dikildiğimiz olmuş bugüne kadar piyasa için ne de boyunca gidip geldiğimiz. Yine de, herkes gibi biz de bir aşağı bir yukarıya başlıyoruz. Rastlaştıklarımız oluyor, kimi “Hayrola, yine ne var?” merakıyla bakıyor, onlara öyle anlatıyoruz. Kimini de dinlemeye biz zorluyoruz.

Savaş karşıtı birkaç Amerikalı, Avrupalı öncü olmuş, insan hakları örgütleri de katılmış kendilerine, bir kervan oluşturmuşlar: Filistin Kervanı. 5 Temmuz’da Avrupa Parlamentosu önünden hareket etmiş Kervan. Yirmi araç. Onlarca kişi. Fransa, Balkanlar, Türkiye, Suriye, Ürdün üzerinden Filistin’e gidecek, Filistinlilerle ve İsraili savaş karşıtlarıyla buluşacaklarmış. Niyet, İsrail’in ihlallerine dikkat çekmek. Edirne’den Türkiye’ye girmişler, İstanbul’da Sultanahmet Meydanı’nda buluşmuşlar barışseverlerle. Adapazarı’nda da burada buluşacaklar.

Yürüyoruz. Tanıdıklarım pek yok. Gözükenler daha çok gençler. Renkli renkli kızlar. Onlarla karıştırılan delikanlılar. Çıtır çerez. Ortalık öylesine bir örnek. Tüy kadar fark hemen dikkat çekmekte. Abdullah Hoca’yı böyle gördüm. Bahçenin ucunda bir arkadaşılıydı. Gölgede bir masadaydılar. Önle-

Necati Mert

rinde herhalde iki bardak. Çay. Görmeyeli yıllar oldu. Depremden sonra göç ettiğini duymuştum, döndü mü acaba? Ama şimdi niye bu merak? Konuşmuyorduk da.

71’de içeri alındığımızda Abdullah Hoca’yı Selimiye’ye, şahitliğe getirdiler. Soruyor hâkim:

“Burhan Sönmez, Sendika’nın bölge sorumlusuymuş. Silahlı eylem için öğretmenlerden para topluyormuş. Bildiğini, duyduğunu anlat.”

“Hiçbir bildiğim yok Hâkim Bey. Hiçbir şey görmedim, duymadım, bilmiyorum.”

“Kendisini de tanımıyor musun yoksa?”

“Tanımıyorum Hâkim Bey. Öğretmen olduğunu söylüyorsunuz; okullarımız ayrıymış demek.”

Ne desin, binbaşı! Sıkıyönetim edeceği kadar etmiş buna, bir de ben dokunmayayım, deyip saldı Apo’yu. Diyeceğin var mı, diye dönüp bana da sormadı. Ben de ses etmedim. Askerin kıyamadığına ben mi kıyacaktım! Öyle derdik Abdullah Hoca’ya. İbrahim’e İbo der gibi. Urfa, Mardin taraflarındandı. Karısı da oralardan. İki kızları vardı. Bizim oğlanlardan az küçük. Onlar bizde, biz onlarda. Öyle. Biz salındıktan sonra koptu her şey. Uzatmadan okulunu değiştirdi Abdullah Hoca. Mahalleden de ayrıldılar. İki küs olduk adeta. Sadece benimle değil, başka arkadaşlarla da arayı açmış sonraları. Hatta adımı bile değiştiresi olmuş. Harf harf söylemeyi terslemiş. Abdullah! Rivayet böyle.

Nazmi:

“Saat beş buçuk oldu” dedi, “Ne kendileri var ne haberleri. Ben gidiyorum. Dükkân fazla boşlanmaya gelmez.”

Tahir Usta, Stalin bıyığının sağ ucunu çekelemeye başladı. Diyeceği vardı demek, dedi:

“Uğurlar ola Terzi! Siyasette dikiş tutturmaya bak, ötesi buna bağlı. Her şey.”

Terzi uzaklaştı. Ardından baktı Tahir Usta. Bıyığını iki dudağı arasına alıp bırakıyordu.

“Hayrola, bu iğneyle yetinmedin. Başka daha ne diyeceksin?”

Gençlere yeni katılmış, yüzü gölgelice sakallı bir genç koşarak geldi yanımıza:

“İzmit’te Kervan’ı bölmüş polis. Birlikte hareketlerini engellemiş. Onlar da ayrı ayrı çıkmışlar İzmit’ten. İlk grup Mesire’ye inmiş. Öteki grup bekleniyormuş. Gelir gelmez, Çark’tan buraya yürüyerek geleceklermiş. ‘En geç yarım saate kadar oradayız!’ diyormuş Bircan.”

“Sağ ol! Sağ ol!”

Tahir Usta elini aldı bıyıklarından. Yürüyoruz.

“Hoca’m” dedi, “Terzi’ye iyi ki daha fazla söylememişim.”

“Ne diyeceğini bilsem...”

“Diyecektim ki: Ulan Terzi, Filistinli Araplar ölümle yaşamakta, ölümüne yaşamakta. Hem yarım asırdan beri. Hatta fazlası da var. Sen şurada bir buçuk saat bekledin diye mızımızlanıyorsun. Ayıp!”

“Beklememiz polis yüzündenmiş meğer.”

“Bunu bilemezdim ki. Benim susmam...”

Ne diyecek diye dönüp baktım yüzüne.

“Kervan’ın karşılayıcıları gençler ya, bu gençler de pratik değildir. Gelişigüzel koşarlar, koşuşurlar. Saatten habersizdirler. Bekleyenleri düşünmezler. Eh dava da Filistin davası. Büyük. Çorbadaki tuzları iyice bilinsin isterler. Hava basarlar. Bir kaşlarını kaldırırlar. Yumruk sıkırlar. Çorba büyük ya. Oyalanmaları bundan sandım.”

“Diyeceğini Terzi’ye yine derdin sen.”

“Yalnız Terzi’ye değil, Terzi’yle gençleri birlikte yakaladığımda hepsine birden, ‘Kendinizi Filistin’le parlatmaya çalışıyorsunuz!’ diyecektim. Niyetim buydu.”

Kayıntı Merkezi’inin önüne gelmişiz yine. Dönelim, dedim demedim, sesler oldu. Döndük. Bulvar’ın ucundan geliyor sesler. Kervan’mış. Çark Caddesi’nden çıktılar. “Viva viva Palestina!” Bulvar’a geçtiler, bahçenin önünden gelmekte. Renk renk bir kalabalık. Koştuk, karışık aralarına. Yürüyoruz. Açık, çıplak, kapalı her milletten kadın. Genç. Yaşlı. Hatta çocuk. Bir o kadar çeşit de erkek. Her dil konuşulmakta. Yanı sıra bayraklar. Sarılı, kırmızılı, yeşilli ve siyahlı. Laz takaları gibi. Pankartlar. Bir değneğin ucunda Kovboy Bush kuklası. Sanki “Yek, dü, se, daha fazla Vietnam!” günleri. Aradan bir grup, kendi dilince sesleniyor. Onu kendi dilince çoğaltan bir başka grup oluyor. İnip kalkan, dalgalanan flamalar. Sonra, trampet sesleri. Ve hep beraber: “Viva viva Palestina!” Afişlerde Filistinliler. Çocuklar. Feryat. Kan. Ve defalarca: “Viva viva Palestina!” Kervan’da İsraililer de varmış, onlar da: “Viva viva Palestina!”

“Kayıntı Merkezi’nin önünde topluştuk. Bircan, gezinin duvarına çıktı. Etrafı süzdü, merkezin terasına baktı. Kızlar, oğlanlar teras boyunca sera çiçekleri gibi sıralanmışlardı. Sessiz bir merak içindeydiler. Aynı merak, merkezin önündeki kalabalıkta da vardı. Gezide de. Hele gezi ve etrafımız mih gibiydi. Bircan kısa konuştu. Gelenlerin kim olduklarını, niçin geldiklerini söyledi sadece. Daha sonra bezi şilebezini andırır siyah uzun elbiseli, bizim ova

Manavları gibi buğday tenli bir hanım çıktı. Posterlerin, bayrakların ve tabii polis kameralarının arasında yerini aldı, Tahir Usta'da gördüğümüz rüzgârlı bir dille seslendi. Dilimize çevrildi. Aşk ile: "Viva viva Palestina!" Giderek çoğaldı, yükseldi ses: "Viva, viva Palestina!" Türkçe oldu: "Yaşasın, yaşasın Filistin!" Yeni ateşler yaktı, ateşten halkalar yaptı. "İntifada!"lar, "El Ak-sa!"lar "Viva!" ile, "Free!" ile, "Hurra!" ile karıştı.

"Burhan Hoca'm!"

Nasıl düştü o ses, o hengâmenin ortasında beni nasıl buldu? bilmiyorum.
Abdullah Hoca.

Gezi kenarında. Yolda. Sessiz kalabalığın arasında. Bir adım daha atsa bizimle olacak. Sağ elini yumruk yapmış, İsrail'i döve döve bağırıyor:

"Viva, viva Palestina!"

"Viva, viva Palestina!" diyorum ben de.

"Viva, viva Palestina!" diyor.

Duruyorum, bu kez merakla:

"Kahrolsun emperyalizm!" diyorum.

"Kahrolsun emperyalizm!" diyor Abdullah Hoca.

Yine merakla:

"Yaşasın halkların kardeşliği!" diyorum bu kez.

Abdullah Hoca:

"Viva, viva Palestina!" diyor.

Tahir Usta, yakınımıdaymış, alıyor ağzımdan:

"Yaşasın halkların kardeşliği!" diyor.

"Viva, viva Palestina!" diyor Abdullah Hoca yine.

Büyük bir sessizlik oldu. O an bir şey dürüldü sanki. Sonra bütün Kervan:

"Yaşasın halkların kardeşliği!"

CEMAL ŞAKAR

KOZA

Güneş gittikçe kızılılaşıyordu. Pencerenin bir kanadı ardına dek açıktı. Gittikçe kızılılaşan güneş diğer kanatta yansıyor. Tül perde, akşamın serinliğini yüklenmiş rüzgarla oynaşyordu. Sandalyelerini camın kenarına çekmişlerdi. Ortalarında küçük bir sehpa; küllük, aynı marka sigara paketinden üç tane, bir çakmak sehpanın üzerinde. Yeterince konuşmuşlar da sanki söz tükenmiş; birbirlerini hesapta olmayan bir biçimde hırpalamışlar sanki. Biri ensesine konan-kaçan sineği; diğeri rüzgarla oynaşan tül perdenin yüzünde uyandırdığı ürpertiye... Oda kapısı, ağır havaya rağmen kapalı; sigara külleri cereyanda kalıp uçuşmasın diye, belki.

Cemal Şakar

“Bunların hiçbiri doğru değil”, diye düşünmüştü; ansızın, nedensizce; tül perdenin yüzünde uyandırdığı ürpertiyle de bir ilgisi yoktu.

-Bunların hiçbiri doğru değil, deyiverdi. İrkildi. Durdu. Sigaradan bir nefes aldı: “Bunların hiçbiri doğru değil” demiştin değil mi?

-Anımsamıyorum, hangimizin dediğini; ama bir önemi yok. Varsayalım ki, doğru ve böyle bir şey söylendi, ne değişecek?

Bunca zaman sonra, bunca sular akmışken, neyin, ne kadar önemi kalmıştır, diye düşündüler. Önemli olan bunca zaman sonra, bunca sular akmışken yeniden bir araya gelmiş olmamız, yenilenmemiz belki de. Böylece; yüreklerine su serptiler.

-Yaşlarımız elliye çoktan geçti. Artık...

-Kimin adına konuşuyorsun?

-Senin adına da konuşabileceğimi sanıyordum.

-Sus, dedi, çekil aradan.

Perdenin yüzünü ürpertmesine sinir oldu, kalktı, perdeyi sonuna kadar çekti. Diğeri uzandı, kapalı pencere kanadını açtı; güneşin kızılılığının içeriye yansıtacağını umuyordu, yanıldı; güneş ayaklarının dibine düşüverdi. Oda kapısı hâlâ kapalıydı.

-Biz hep birbirimize ayna olurduk, değil mi; ben, sana, seni anlatırdım; sen susardın. Ben suskunluğundan, kendime pay çıkarırdım.

-O zaman, bana yine susmak düşünüyor; senin kendi adına paylar çıkarabilmen için.

-Ne yani, bunların hiçbiri doğru değil mi? Bense, güzel şeyler yaşadığımı zı sanmıştım; senden ne güzel şeyler öğrenmişim. Belki benim anlattıklarım senin için... Bunları çok az insan yaşamıştır belki de. Geriye dönüp baktığımda, yaşamımda hepsinin layığıyla bir yer ettiğini görüyorum; iyi ki yaşamışlar, sen ne düşünürsen, düşün.

-Yine susuyorsun ve ben kendi payıma düşeni anlamakta zorlanıyorum.

Dışarıda, pencereye yakın bir yerde, ıhlamur ağacı olsun. Yazın henüz başıdır; ıhlamur çiçeklenmiştir; baygın kokusu her yana yayılıyordur; çiçekler birkaç gün içinde toplanmazsa, tohuma dönüşecektir. Bir kuş, güzel öten cinsten; ikisi de kuşları ötüşlerinden tanıyamazlar. Saka olsun; bülbül nadir türlerdendir. Ev tek katlıdır, geniş bahçeli; bahçede birkaç ağaç daha vardır: incir, evet incir ağacı; incirkuşlarını çağrıştıran ve zeytin, Kudüs'e armağan. Susuyorlardı, çünkü suskunlukta tamamlanan şeylerin çok sağlam, çok kavi geliştiğini biliyorlardı.

-Yaralıyım, dedi, beni yaralıyorsun. Bunu hak etmedim.

-Hayır, dedi, seni yaralamıyorum; elbette bunu hak etmiyorsun, ama, elimden bir şey gelmiyor. Ben sadece senin yaralarını sarmayı beceremiyorum.

-Hiç buna talip olmadın ki.

-O zaman benden niye hiç vazgeçmedin. Biliyorsun, denedim, olmadı, çok istedim; çok istedikçe senin yaralarını kanattım sadece.

-Beni hep sen çağırдың. Biliyorsun, gelesim yoktu. Ben kendi halimdeydim, bir kozanın içinde; tuttun kozayı çatlattın.

-Zannediyorsun.

-İşte, yine...

-Aldırma!

Elbette olası değildi, aldırıyorlardı. Keşke hiç yaşanmamış olsaydı, temennilerin anlamı yoktu, yaşanmıştı. İleriye bakmaya karar verdiler; madem ki birbirlerinden geçemiyorlardı. Sağlam, kavi gelişen bir tamamlanmayla ilerlemeyi düşündüler.

Çok önceleri de düşünmüşlerdi; birbirlerine yardım edecekler ve ilerleyeceklerdi. Birbirlerine hayallerini, düşlerini anlatacaklardı; güzel bir yaşam için.

Gittikçe kızıllaşan güneş ışıkları, artık alacalanmaya başlamıştı. Akşam alacası çöküyordu. Saka susmuştu, belki de uçup gitmişti.

"Ama, sen kaçtın. Ben anlattıkça, anlattıklarını anlamaya çalıştıkça; güzel bir başlangıç için adım atmak yerine, kaçtın, hep." Hayallere kapılmışlardı.

Güneşin alacalanan aydınlığı umurlarında değildi. “Koştu, kapına geldim. Benim elimde bunlar var, dedim. Bunlardan bana bir gelecek; geçmişini onarılmış bir gelecek inşa... Ne kıymeti var şimdi bu sandığı eşeleminin.” Kalktı. Alacalanan güneş ışığının düştüğü duvarda asılı duran çantayı açtı. Saatlerdir süren suskunluk dağılmıştı. Diğer sandalyede biraz rahatlamak için; bu kez sağ ayağını, sol ayağının üzerine attı.

Çantadan bir tomar mektup çıkarmıştı. Güneşin alacası vurdu, sararmış zarflara.

-Bunlar da mı yalan?

Cevap almak için sormuyorlardı soruları. Sorulsa da, sorulmasa da, sorular zaten hazırды, vardı; sadece tekrarlıyorlardı, bir kez daha, bir de kendileri için.

-Hepsi, dedi, bengi bir gençlik döneminin ağır yükleri olarak hep orada asılı kaldı. Çantayı duvara asmış olmakla, yüklerimden kurtulmayı ummuş-tum, hepsi bu.

Hepsi buydu işte; hiçbir şey değişmemişti, güçlüydüler, her şeyi değiştirebileceklerini umuyorlardı. Meydanlar... bengi bir gençlik yılları için ne kadar da zengin çağrışımlara sahipti.

-Kendimizi bile değiştiremedik, küskün, kırgın, içrek kırıklıklar; şimdi kulaklarımızda bir fanfar...

-Ondandır belki odalarımıza kaçışımız; durmadan dört duvarı yükseltmek etrafımızda... Koza demiştim, evet belki de koza imgesi daha güzel anlatı-yordur; bir gün çatlatıp çıkacağımız... salim bir dünyayı.

“Salim bir dünya... Bahçeli -geniş bahçeli- evler; meydanlardan geriye kalan güçlü imgeleri yaşatabileceğimiz kadar geniş; illâ incir ve zeytin ağaç-ları ve dahi nar.” Düşündü kaldı; düşünde kaldı; sustu ve söylemedi.

-Bunlar anı bile değil, -dayanamadı- sadece birer imge; bizi terk etmeyen; belki de fark etmek istemediğimiz; baston gibi tutduğumuz; kalsın istedi-ğimiz bizden sonrakilere; bahçelerimizde yeşerterek.

Tohumu topraktan esirgememek için -belki de-; tohumun çürümesinden korkmak, kendisiyle birlikte -belki de-.

-Kesinlikten ne kadar da uzağız; güvensiz, yenik, bastonu kırık?...

Bahçedeki yapraklarda şebnemler; billûr taneler halindedir; kurtlar, böcekler için birer pınardır; sonra güneş biraz daha yükselip ortalığı ısıtmaya başladığında buharlaşıverirler; taç yapraklar güneşe açarlar kendilerini, to-murcuklar patlar ya hani... Hani, sonra, şen çocuklar bahçedeki ve sokaklar-daki yerlerini alırlar ya... Sokakta oynaşan çocukları gördü, bir gönenç ya-yıldı... tebessüm dudaklarına yapıştı. “Bırak şu entelektüel suskunlukları. Bak tohum toprağa düştü işte... Gelecek sokaklarda akıp gidiyor...” Mektup-

ları yine çantaya doldurup yerine astı. Duvardaki, bir eski zaman gazetesinden kesilmiş fotoğrafı söktü. Altından sigara dumanının sinmediği tertemiz badana meydana çıktı.

-Her geldiğinde dünyamı altüst ediyorsun. Bunca yıldır kurduğum, koruduğum dünyamı... Fotoğraf sana neler anımsattı da söküp attın.

-Anlamamakta ne kadar da ısrarcısın. İçi boşalmış, kurumuş, koza filan... Ne de güzel imgeler uydurmuşsun, bir gün çatlayacak ve içinden yenilenmiş biri olarak çıkıvereceksin.

-Yenilenmiş biri olarak çıkıverir miyim, bilmiyorum; ama güvende, korunmuş, bir zamanların iyi, güzel nesi varsa hepsiyle birlikteyim; yaşıyorum, yaşıyordum.

-Fotoğraftaki bunca insan arasında hep kendini arıyorsun, elleri havada, bir şeyleri hayırlayan bunca insan arasındaydın, ama fotoğrafta yoktun işte, yoksun işte; sadece varsayıyorsun, varsaydın. Kendini hep en öndeki benim yerime koydun; bir yalan uydurdun, bir yalana uydun; hep bu yalana inanmamı bekledin. Ondandır belki de, her geldiğimde dünyanın altüst oluvermesi.

-O fotoğraf objektiflerin bir ihaneti biliyorsun, biraz daha sağdan çekilmiş olsa sen değil, ben görünecektim. Hep ardıma sığınırdın.

İleri gittiklerini düşündüler. Yine birbirlerinin yaralarını kanatıyorlardı. Buraya gelirken, buraya otururken hiç de böyle şeyler düşünmemişlerdi. Her zaman yaptıkları gibi yine omuz omuza verecekler, birbirlerini güçlendirecekler, dirençleri artacaktı.

-Belki de haklısın.

-Yok, hayır, sadece ileri gittim. Biz hep omuz omuzaydık.

-Yalanları sürdürmenin bir anlamı kalmadı galiba. Ne mektuplar, ne de ellerinin arasında buruşup kalan o resim, bugünlere ne taşıdı, sanki? Biz onlara kendimize göre anlamlar yükledik sadece; yıldıığımızda, dayanma gücümüz kalmadığında, kırıldığımızda dönüp baktığımız; tutduğumuz ve ayakta kaldığımız bir baston belki de... Ne kadar yetecekti sanki bizi taşımaya; ürettiğimiz anlamlar, anlamalarımız, anlattıkça yıpranan, eskien...

-Denemeliyiz, bırakmamalıyız, bırakırsak düşeriz. Biz ürettiklerimizle, tuttuklarımızla, koruduklarımızla varız; başka türlü nasıl yürürüz bu yolu. Başka türlü yok, yaşlarımızı bir düşün, bundan sonra yeniden başlamak, yenilerle yenilenmek filan...

Bir apartmanın beşinci katından bakınca bunların hiçbiri görünmüyordu. Sadece yorgun bir günün ardından, sigarasını tellendirip cama yaslanmış, bunca yıllık ömrünü düşünmüştü; anlamlar, yaşadıkları, kurguladıkları arasındaki bağlantılar çözülmüş gözlerinin önünden bir perde kalkıvermişti, sanki... Sanki bunca yıllık anılarıyla, dostlarıyla birlikte olacağı geniş bir bahçe